

Kako je Irska pobijedila Veliku Britaniju u bitki oko brexita

Kategorija: SVIJETAžurirano: Utorak, 27 Studeni 2018 07:29

Objavljeno: Utorak, 27 Studeni 2018 07:29

#MJESTA SU SE ZAMIJENILA#

Dogovor o brexitu velika je pobjeda za Irsku koju nitko u Velikoj Britaniji nije očekivao. Irskoj je vladi zbog toga porastao ugled u zemlji i inozemstvu.

Irska je vezana uz Britaniju zajedničkom poviješću, isprepletenim gospodarstvima i granicom sa Sjevernom Irskom zbog koje su se pregovori o brexitu otegli mjesecima.

Neki zagovornici 'tvrđog' brexita tvrdili su da će Irska jednostavno prihvatiti bilo kakav dogovor o brexitu, što je izazvalo ogorčenje među mnogim Ircima i pridonijelo jačanju njezine odlučnosti da u pregovorima postigne što želi.

U središtu spora bilo je pravno jamstvo da će granica između Sjeverne Irske i Republike Irske ostati otvorena, tzv. "backstop", na kojem su irski premijer Leo Vardakar i njegovi europski saveznici inzistirali, a Britanija naposljetku preko volje i s velikim otporom pristala.

Irska je bila protiv brexita i boji se njegovog utjecaja na trgovinu s Britanijom, svojim najvećim gospodarskim partnerom, te moguće destabilizacije sjevernoirskog mirovnog procesa okrunjenog mirovnim sporazumom postignutim na Veliki petak 1998., kojim je prekinuto nasilje koje je trajalo tri desetljeća.

Potpota svih glavnih stranaka

Kada je nacrt sporazuma o brexitu bio objavljen, irski političari s cijelog političkog spektra hvalili su ga kao najbolji mogući rezultat za Irsku, baš suprotno od dubokih podjela koje su o tome zavladaale u britanskom parlamentu.

"Svi ključni prioriteti irske vlade odrazili su se u sporazumu o razdruživanju", rekla je Etain Tannam, profesorica na Trinity koledžu u Dublinu.

"Treba istaknuti potporu svih glavnih stranaka u irskom parlamentu vladinoj politici prema brexitu od samog početka procesa izlaska Ujedinjenog Kraljevstva iz EU-a", kazala je.

Irska vlada sada na međunarodnoj pozornici ima veću težinu i stekla je ugled mudrog pregovarača, dok prestiž Velike Britanije istodobno opada.

"Mjesta su se zamijenila. Britanija, a ne Irska, relativno je mala i izolirana zemlja", ocijenio je irski kolumnist Fintan O'Toole u kolumni u Guardianu.

"Irska, a ne Britansko Carstvo, ima na svojoj strani snagu golemog multinacionalnog bloka", rekao je.

"Opasna nestabilnost"

Dok je Britanija utonula u politički kaos nakon referenduma o brexitu 2016., irska politika prožeta je osjećajem jedinstva kada je riječ o nacionalnom interesu.

Kako je Irska pobijedila Veliku Britaniju u bitki oko brexita

Kategorija: SVIJETAžurirano: Utorak, 27 Studeni 2018 07:29

Objavljeno: Utorak, 27 Studeni 2018 07:29

Vardakarova manjinska vlada predvođena strankom desnog centra Fine Gael teoretski je ranjiva zbog svoje ovisnosti o oporbenoj stranci lijevog centra Fianna Fail s kojom ima dogovor da će je podržavati u slučajevima glasanja o povjerenju i proračunu.

No dvoje dugogodišnjih suparnika dogovorili su se da će produljiti svoj pakt do kraja pregovora o brexitu.

"Izbori tijekom ovog ključnog razdoblja izazvali bi opasnu nestabilnost", ocijenio je vođa Fianna Faila Micheal Martin u pismu premijeru u listopadu.

Vardakarova stranka u anketama je u sigurnom vodstvu i on je jedan od nekoliko očitih pobjednika u svom tom kaosu oko brexita.

Kada je nacrt sporazuma o brexitu prošli tjedan bio objavljen, Vardakar se suzdržao od likovanja i smireno izjavio da je to "jedan od boljih dana u politici".

Irska je "u srcu EU-a"

Irska je imala četiri prioriteta u pregovorima - zaštititi mirovni proces, sačuvati prava na putovanja dogovorena s Britanijom i minimalizirati gospodarske posljedice brexita te naposljetku potvrditi svoje mjesto u "srcu Europske unije".

Svjesna da će uskoro ostati izolirana na rubu trgovinskog bloka, irska vlada je stavila veći naglasak na svoje članstvo u Uniji izrazima solidarnosti.

A ispitivanja javnog mnijenja sugeriraju da pozivi zagovornika 'tvrdog' brexita da Irska slijedi Britaniju i napusti EU nisu naišli na plodno tlo.

Ispitivanje agencije Red C ranije ove godine pokazalo je da 92 posto Iraca sada podržava ostanak u EU, prema 88 posto prošle godine.

(Hina)

Kako je Irska pobijedila Veliku Britaniju u bitki oko brexita

Kategorija: SVIJETAžurirano: Utorak, 27 Studeni 2018 07:29

Objavljeno: Utorak, 27 Studeni 2018 07:29

